



**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

**ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ**

**ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

*«Επιστήμες της Αγωγής: Οργάνωση και Διοίκηση Εκπαίδευσης – Εκπαιδευτική Ηγεσία»*

(σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4485/2017)  
και της απόφασης 216772/21, ΦΕΚ 4334/12.12.2017)

**ΦΛΩΡΙΝΑ, Αύγουστος 2018**  
**(ΦΕΚ 3587 / 23-8-2018, τ. Β')**

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
<b>ΜΕΡΟΣ Α΄</b>	
<b>ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	
Γενικές διατάξεις	3
Άρθρο 1. Αντικείμενο - Σκοπός - Διάρκεια	3
Άρθρο 2. Μεταπτυχιακοί τίτλοι	4
Άρθρο 3. Διοίκηση του Π.Μ.Σ.	4
Άρθρο 4. Κατηγορίες υποψηφίων	5
Άρθρο 5. Αριθμός εισακτέων- Κριτήρια επιλογής	5
Άρθρο 6. Διάρκεια και όροι φοίτησης	7
Άρθρο 7. Πρόγραμμα Σπουδών-Έλεγχος γνώσεων	9
Άρθρο 8 Αξιολόγηση μεταπτυχιακών φοιτητών	10
Άρθρο 9. Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία	10
Άρθρο 10. Αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων	12
Άρθρο 11. Υποτροφίες	12
Άρθρο 12. Διδακτικό προσωπικό	12
Άρθρο 13. Τελετουργικό αποφοίτησης	12
Άρθρο 14. Παράλληλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες	13
Άρθρο 15. Έσοδα-Οικονομική διαχείριση Π.Μ.Σ.	13
Άρθρο 16. Τροποποιήσεις κανονισμού	14
Άρθρο 17. Ρύθμιση άλλων Θεμάτων	14
<b>ΜΕΡΟΣ Β΄</b>	
<b>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	
A. Περιγραφή Μαθημάτων	15

**ΜΕΡΟΣ Α΄**  
**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

**Γενικές διατάξεις**

Το Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης της Παιδαγωγικής Σχολής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας οργανώνει και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2018-19 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Επιστήμες της Αγωγής: Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης – Εκπαιδευτική Ηγεσία», σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4485/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Το Π.Μ.Σ. λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 με το υπ' αρ. ΦΕΚ 2087 / 31-07-2014 (τ. Β΄).

**Άρθρο 1**  
**Αντικείμενο – Σκοπός – Διάρκεια**

Σύμφωνα με το άρθρο 30 του Ν.4485 παρ. α & β τα ΠΜΣ διέπονται από επιστημονική συνοχή και αποσκοπούν «στην περαιτέρω προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, καθώς και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, στην κατάρτιση επιστημόνων υψηλού επιπέδου ικανών να συμβάλουν σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών των οικείων Τμημάτων».

1. Αντικείμενο του ΠΜΣ

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Επιστήμες της Αγωγής: Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης – Εκπαιδευτική Ηγεσία» είναι η κατάρτιση πτυχιούχων ΑΕΙ-ΤΕΙ σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαίδευσης και εκπαιδευτικής ηγεσίας.

2. Σκοπός

α) Η προετοιμασία στελεχών που διαθέτουν τη γνωστική βάση του επιστημονικού αντικείμενου της Εκπαιδευτικής Διοίκησης και της Ηγεσίας καθώς και τις σχετικές ικανότητες, ώστε να συμβάλουν αποτελεσματικά στην αναμόρφωση της εκπαίδευσης, προκειμένου αυτή να ανταποκριθεί στις σύγχρονες προκλήσεις.

β) Η προώθηση της εκπαιδευτικής έρευνας γενικά και της έρευνας σε θέματα διοίκησης, οργάνωσης και ηγεσίας στην εκπαίδευση ειδικότερα.

3. Ειδίκευση/εξειδίκευση και επιμέρους στόχοι

Αναφέρονται ενδεικτικά:

- i. Παροχή εξειδικευμένων γνώσεων στις σύγχρονες διεπιστημονικές εξελίξεις των Επιστημών της Αγωγής με εξειδίκευση σε ζητήματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαίδευσης και εκπαιδευτικής ηγεσίας.

- ii. Συνθετική προσέγγιση θεωρίας, επιστημονικής μεθοδολογίας και στρατηγικών για την παραγωγή ολοκληρωμένων καινοτόμων δράσεων και πολιτικών.
- iii. Η κατάρτιση εξειδικευμένων διπλωματούχων με στέρεο θεωρητικό υπόβαθρο, καθώς και η ικανότητα διεπιστημονικής αντιμετώπισης σύνθετων πρακτικών προβλημάτων στα εν λόγω πεδία.
- iv. Η προαγωγή της διεπιστημονικής έρευνας σε θέματα εκπαιδευτικής διοίκησης και ηγεσίας, καθώς και της εκπόνησης υψηλού επιπέδου συναφών μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών.
- v. Η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών.
- vi. Η ανάπτυξη κριτικών και ερευνητικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για σπουδές διδακτορικού επιπέδου.
- vii. Κατάρτιση επιστημόνων με τις απαιτούμενες δεξιότητες για επιτυχή σταδιοδρομία στον ιδιωτικό, δημόσιο και ακαδημαϊκό τομέα

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 για πέντε (5) έτη, οπότε και θα αξιολογηθεί η δυνατότητα συνέχισης της λειτουργίας του σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 32 του Ν.4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ.Α').

## **Άρθρο 2** **Μεταπτυχιακοί τίτλοι**

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο «Επιστήμες της Αγωγής: Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης – Εκπαιδευτική Ηγεσία» ή «Education Sciences: Management and Administration in Education – Educational Leadership» (MSc in Education Sciences: Management and Administration in Education – Educational Leadership).

## **Άρθρο 3** **Διοίκηση του Π.Μ.Σ.** **(άρθρα 31, 44 και 45 του Ν.4485/2017)**

Αρμόδια όργανα για τη διοίκηση, οργάνωση και λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι:

- I. **Η Σύγκλητος του Ιδρύματος**, είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ., και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.
- II. **Η Συνέλευση του οικείου Τμήματος** και έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 31 του Ν. 4485/2017.
- III. **Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)** του Π.Μ.Σ., απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του οικείου Τμήματος για διετή θητεία. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας των Π.Μ.Σ. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. προεδρεύει της Σ.Ε. και η θητεία του μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε., με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων

υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. (άρθρο 44, παρ. 2).

- IV. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών.** Η εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος διαβιβάζεται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών, η οποία κρίνει την πληρότητα της. Σε περίπτωση που κρίνει ελλιπή την εισήγηση, την αναπέμπει στη συνέλευση (άρθρο 32, παρ.5).
- V. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.,** είναι Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή καθηγητή, ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου, ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία και πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 8 του άρθρου 31 του Ν. 4485/2017. Ο Διευθυντής είναι επίσης μέλος και Πρόεδρος της Σ.Ε., δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο.
- VI. Η εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.),** αρμόδια για την εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. (παράγραφος 3 του άρθρου 44 του Ν. 4485/2017).

#### **Άρθρο 4** **Κατηγορίες υποψηφίων** **(άρθρο 34 παρ. 1, 7 και 8 του Ν.4485/2017)**

Στο Π.Μ.Σ. «Επιστήμες της Αγωγής: Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης – Εκπαιδευτική Ηγεσία» γίνονται δεκτοί κάτοχοι πτυχίου του πρώτου κύκλου σπουδών ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Επίσης, μπορούν να γίνουν δεκτοί και πτυχιούχοι Τμημάτων Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου ή άλλων Ανωτάτων Σχολών, μετά από απόφαση της Συνέλευσης.

Οι τίτλοι σπουδών της αλλοδαπής πιστοποιούνται με βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας από το ΔΟΑΤΑΠ.

Η επάρκεια ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους αποδεικνύεται όταν: α) ο υποψήφιος έχει ολοκληρώσει σπουδές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα ή σε ελληνόφωνο σχολείο του εξωτερικού, β) κατέχει πτυχίο ελληνικής φιλολογίας/γραμματών από ισότιμο Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής, γ) έχει πραγματοποιήσει πλήρη κύκλο προπτυχιακών σπουδών σε ελληνικό Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. ή έχει πιστοποιητικό επιτυχούς παρακολούθησης δύο (2) τουλάχιστον ετών σε ελληνικό τρίτοβάθμιο ίδρυμα (Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι.) και δ) κατέχει πιστοποιητικό επάρκειας ελληνικής γλώσσας από κρατικά αναγνωρισμένο ίδρυμα παροχής τέτοιων πιστοποιητικών σε αλλοδαπούς.

#### **Άρθρο 5** **Αριθμός Εισακτέων-Κριτήρια Επιλογής** **(άρθρα 34 και 45 του Ν.4485/2017)**

##### **A) Αριθμός Εισακτέων**

Ο αριθμός εισακτέων κατ' έτος ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε τριάντα πέντε (35) μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες.

Μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 34, μπορούν να εγγραφούν ως υπεράριθμοι και μόνο ένας κατ' έτος, αρκεί να υπηρετεί στο οικείο Τμήμα που οργανώνεται το μεταπτυχιακό

πρόγραμμα.

Υποψήφιοι μπορούν να είναι και τελειόφοιτοι φοιτητές, οι οποίοι θα έχουν περατώσει επιτυχώς τις υποχρεώσεις των προπτυχιακών σπουδών τους πριν από τη λήξη των εγγραφών και θα πληρούν όλες τις προϋποθέσεις εισαγωγής στο ΠΜΣ.

Ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών ανά διδάσκοντα είναι πέντε (5) (άρθρο 45 παρ. 1β του Ν.4485/2017).

### **B) Κριτήρια και διαδικασία υποβολής υποψηφιότητας**

Σε προσδιοριζόμενο χρονικό διάστημα κάθε έτους δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας και του Τμήματος ανακοίνωση/πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος εισακτέων στο Π.Μ.Σ., στην οποία προσδιορίζονται τα παρακάτω:

- Κατηγορίες πτυχιούχων/υποψηφίων
- Τα απαραίτητα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων
- Ο τρόπος και τα κριτήρια αξιολόγησης των υποψηφίων
- Ημερομηνίες για την υποβολή των αιτήσεων-δικαιολογητικών

Σε περίπτωση που ο τρόπος εισαγωγής προϋποθέτει γραπτή εξέταση, είναι απαραίτητο να καθορίζεται η διαδικασία, ο αριθμός και η ύλη των εξεταστέων μαθημάτων, οι ημερομηνίες εξέτασης καθώς και ο τρόπος βαθμολόγησης. Οι αιτήσεις των υποψηφίων υποβάλλονται ηλεκτρονικά, συλλέγονται, καταγράφονται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και προωθούνται στη Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.). Η υποψηφιότητα είναι έγκυρη, εάν υποβληθεί εντός της ορισθείσης προθεσμίας φάκελος με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, ο οποίος κατατίθεται αυτοπροσώπως ή αποστέλλεται ταχυδρομικώς στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά ή κατατίθενται εκπρόθεσμα (η ημερομηνία κατάθεσης προκύπτει από τη σφραγίδα του Ταχυδρομείου) δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων. Τα δικαιολογητικά δεν επιστρέφονται.

Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων ολοκληρώνεται τον Σεπτέμβριο κάθε έτους.

Ο υποψήφιος/α υποβάλλει στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. τα παρακάτω απαιτούμενα δικαιολογητικά:

1. Αίτηση και βιογραφικό σημείωμα υποβάλλονται ηλεκτρονικά
2. Η υποβληθείσα αίτηση πρέπει να εκτυπωθεί και να συμπεριληφθεί στον φάκελο υποψηφιότητας.
3. Αντίγραφο Πτυχίου/Διπλώματος (οι τίτλοι σπουδών της αλλοδαπής πιστοποιούνται με βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας από το ΔΟΑΤΑΠ)
4. Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας (όπου θα αναγράφεται ο ακριβής μέσος όρος βαθμολογίας / οι τίτλοι σπουδών της αλλοδαπής πιστοποιούνται με βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας από το ΔΟΑΤΑΠ)
5. Αποδεικτικό γνώσης, επιπέδου B2 ή ανώτερο, μιας ξένης γλώσσας - πιστοποιημένη από αναγνωρισμένο φορέα.
6. Απλή φωτοτυπία του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας

Η μοριοδότηση του φακέλου υποψηφιότητας που κατέθεσε ο/η υποψήφιος/α γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια όπως αυτά περιλαμβάνονται στην προκήρυξη και εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα.

### **Γ) Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων υποψηφίων**

Ο έλεγχος των δικαιολογητικών και η αξιολόγησή τους γίνεται από Επιτροπή Επιλογής/Εξετάσης (Ε.Ε.) που ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η Ε.Ε. εισηγείται προς τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ.

Η αξιολόγηση των υποψηφίων υλοποιείται σε τρεις φάσεις:

- α) Στην πρώτη φάση διενεργείται έλεγχος των τυπικών/απαραίτητων προσόντων των υποψηφίων.
- β) Στη δεύτερη φάση γίνεται μοριοδότηση των δικαιολογητικών βάσει κριτηρίων, ώστε να προκύψει η σειρά αξιολογικής κατάταξης των υποψηφίων. Βάσει αυτής της κατάταξης ορίζεται και ο αριθμός των υποψηφίων που θα κληθούν για προφορική συνέντευξη (εφόσον προβλέπεται η διεξαγωγή της).
- γ) Συνέντευξη (σε ζητήματα γνώσεων επί των αντικειμένων του προγράμματος) (εφόσον προβλέπεται από τη σχετική προκήρυξη).
- δ) Εξετάσεις επί γνωστικού ή γνωστικών αντικειμένων (εφόσον προβλέπονται από τη σχετική προκήρυξη).

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, η Συντονιστική Επιτροπή παραλαμβάνει την αξιολογική κατάταξη των υποψηφίων από την Ε.Ε., διενεργεί τους τελικούς ελέγχους και αποφαινεται για την εισαγωγή των υποψηφίων. Ακολούθως μετά από εισήγηση της Σ.Ε. καταρτίζεται πίνακας αξιολογικής κατάταξης επιτυχόντων, εγκρίνεται από τη Συνέλευση και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

Οι επιτυχόντες καλούνται να επικυρώσουν την εγγραφή τους στο συγκεκριμένο Π.Μ.Σ. εντός δέκα (10) ημερών. Σε περίπτωση άρνησης καλείται αμέσως τηλεφωνικά ο πρώτος επιλαχών/ούσα κ.ο.κ.

Με την εγγραφή τους οι υποψήφιοι/ες αποδέχονται τους όρους λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις. Επίσης υποχρεούνται να καταβάλλουν τα σχετικά τέλη φοίτησης, με το πρώτο τμήμα (δόση) αυτών να καταβάλλεται εντός δέκα (10) ημερών από την ενημέρωση και αποδοχή της παρακολούθησης του Π.Μ.Σ. Η κατάθεση των διδάκτρων γίνεται σε τραπεζικό λογαριασμό του ΕΛΚΕ του Π.Δ.Μ., το οποίο θα υποδείξει η Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

### **Άρθρο 6**

#### **Διάρκεια και όροι φοίτησης (άρθρα 33, 34 και 45 του Ν. 4485/2017)**

1. Η χρονική διάρκεια ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης και κρίσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.  
Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος περάτωσης των σπουδών ορίζεται σε πέντε εξάμηνα. Πέραν αυτών των χρονικών ορίων και σε εξαιρετικές περιπτώσεις, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια θα έχει τη δυνατότητα παράτασης.

Η δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους/νες φοιτητές /τριες προβλέπεται, μετά από απόφαση της Συνέλευσης, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο του χρόνου της κανονικής φοίτησης. Η μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος «πλήρους» φοίτησης και για ιδιαίτερες εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις, για τις οποίες αποφασίζει η Συνέλευση (ενδεικτικά: ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, λόγοι ανωτέρας βίας κ.λπ.).

2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατόν να χορηγείται, με απόφαση της Συνέλευσης, άδεια αναστολής της φοίτησης για χρονικό διάστημα που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Ο χρόνος αναστολής φοίτησης δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια φοίτησης. Μετά τη λήξη της αναστολής φοίτησης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής είναι υποχρεωμένος να παρακολουθήσει όλα τα μαθήματα, σεμινάρια, πρακτικές ασκήσεις κ.λπ. στα οποία δεν έχει αξιολογηθεί επιτυχώς πριν από την αναστολή φοίτησής του.
3. Για θέματα επανεξέτασης μαθημάτων ή διαγραφών αποφαινεται η Συνέλευση, μετά από πρόταση της Σ.Ε.
4. Ενδεικτικά, λόγοι διαγραφής μπορούν να είναι: η μη επαρκής πρόοδος του φοιτητή (μη συμμετοχή του στην εκπαιδευτική διαδικασία, παρακολούθησεις και εξετάσεις), πλημμελής εκπλήρωση λοιπών υποχρεώσεων, όπως ορίζονται από τον παρόντα Κανονισμό Σπουδών (μη καταβολή διδάκτρων, υπέρβαση του μέγιστου προβλεπόμενου χρόνου φοίτησης) και αίτηση του ιδίου μεταπτυχιακού φοιτητής/τριας ή συμπεριφορά που προσβάλλει την ακαδημαϊκή δεοντολογία, π.χ. λογοκλοπή.
6. Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες δικαιούνται:
  - Ακαδημαϊκή ταυτότητα.
  - Λογαριασμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο Π.Τ.Ν. του Π.Δ.Μ.
  - Πρόσβαση στις βιβλιοθήκες του Π.Δ.Μ.
  - Πρόσβαση σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων, στις οποίες είναι συνδρομητής το Π.Δ.Μ. (Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών-Σ.Ε.Α.Β.)

Το οικείο Τμήμα οφείλει να εξασφαλίζει διευκολύνσεις σε μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

### **Τέλη φοίτησης**

Στο Π.Μ.Σ. «Επιστήμες της Αγωγής: Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης – Εκπαιδευτική Ηγεσία» προβλέπονται τέλη φοίτησης τα οποία ανέρχονται στο συνολικό ποσό των δύο χιλιάδων τριακοσίων ευρώ (2.300 €) ανά φοιτητή/τρια. Η επιβολή τέλους φοίτησης/διδάκτρων κρίνεται αναγκαία γιατί δεν διασφαλίζονται από άλλους πόρους οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την λειτουργία του προγράμματος και την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών. Το ύψος του τέλους προσδιορίζεται στη βάση και της ανταποδοτικότητας μεταξύ του τέλους και των υπηρεσιών (διδασκικών, προσβάσεων σε υλικό και πλατφόρμες, υποτροφιών).

Η καταβολή των τελών φοίτησης-διδάκτρων γίνεται σε καθορισμένες ημερομηνίες, εγκαίρως γνωστοποιημένες. Η πρώτη δόση καταβάλλεται με την εγγραφή (Σεπτέμβριος) και οι λοιπές με την έναρξη των εξαμήνων (Β΄- Φεβρουάριος, Γ΄ - Αύγουστος). Σε περίπτωση διακοπής της φοίτησης τα καταβληθέντα δίδακτρα δεν επιστρέφονται.



Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές των οποίων το εισόδημα (ατομικό ή οικογενειακό) δεν υπερβαίνει το μισό ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου ισοδύναμου εισοδήματος. Οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. και αφορά τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σύμφωνα με το άρθρο 35 του Ν. 4485/2017, αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα. Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο/η στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ. Σε καμία περίπτωση η οικονομική αδυναμία δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής στο Π.Μ.Σ.

Η Συνέλευση του Τμήματος μετά από σχετική αιτιολογημένη εισήγηση της Σ.Ε., μπορεί να ορίσει ένα μη επιστρεφόμενο τέλος συμμετοχής για την αξιολόγηση του φακέλου του υποψηφίου μεταπτυχιακού φοιτητή.

#### **Υποχρεώσεις φοιτητών**

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που εγγράφονται στο Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωμένοι:

- ✓ Να παρακολουθούν ανελλιπώς τα μαθήματα και τις εκάστοτε δραστηριότητες του ισχύοντος προγράμματος σπουδών.
- ✓ Να υποβάλλουν εμπρόθεσμα και στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες των μαθημάτων.
- ✓ Να εκπληρώνουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις στις ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.
- ✓ Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ. καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.
- ✓ Να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές δράσεις, συνέδρια, ημερίδες, συμπόσια κ.λ.π. που διοργανώνει το Π.Μ.Σ.
- ✓ Οι υπότροφοι φοιτητές είναι επιπλέον υποχρεωμένοι, με απόφαση της Συνέλευσης, να προσφέρουν έργο υποστηρικτικό στα μαθήματα, στα Εργαστήρια, στην Έρευνα κ.λ.π..

#### **Άρθρο 7**

#### **Πρόγραμμα Σπουδών-Έλεγχος γνώσεων (άρθρα 34 και 45 του Ν. 4485/2017)**

#### **Διάρκεια, Δομή και Περιεχόμενο Προγράμματος**

Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. «Επιστήμες της Αγωγής: Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης-Εκπαιδευτική Ηγεσία» απαιτούνται συνολικά ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Το Π.Μ.Σ διαρθρώνεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Συγκεκριμένα τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS) για τα μαθήματα του Α' και Β' εξαμήνου και τριάντα (30) (ECTS) για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Κάθε μάθημα αντιστοιχεί σε τριάντα εννέα (39) διδακτικές ώρες.

Τα μαθήματα είναι υποχρεωτικά.

Η γλώσσα διδασκαλίας του Π.Μ.Σ είναι η ελληνική ή και διάφορη της ελληνικής. Η γλώσσα εκπόνησης διπλωματικής εργασίας είναι ελληνική ή διάφορη της ελληνικής.

Το αναλυτικό Πρόγραμμα σπουδών διαρθρώνεται ως εξής:

*Παρατίθεται αναλυτικός πίνακας μαθημάτων με ECTS.*

### Α' Εξάμηνο Σπουδών

	Μαθήματα	Εξάμ.	Υποχρ. (Υ)	ECTS Μονάδες
AY1	Αρχές Οργάνωση και Διοίκησης Εκπαιδευτικών Μονάδων	A	Υ	7.5
AY2	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας Ι – Ποσοτικές Μέθοδοι – Στατιστική	A	Υ	7.5
AY3	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας ΙΙ – Ποιοτικές Μέθοδοι	A	Υ	7.5
AY4	Εκπαιδευτική Ηγεσία και Οργανωσιακή Ανάπτυξη	A	Υ	7.5
			Σύνολο	30

### Β' Εξάμηνο Σπουδών

BY1	Οργανωσιακή – Κοινωνική Ψυχολογία με εφαρμογές στη διοίκηση της εκπαίδευσης	B	Υ	7.5
BY2	Εκπαιδευτική Αξιολόγηση	B	Υ	7.5
BY3	Εισαγωγή και Διαχείριση Αλλαγής και Καινοτομίας στην Εκπαίδευση – Σχολική Βελτίωση	B	Υ	7.5
BY4	Εφαρμογές των ΤΠΕ στη Διοίκηση της Εκπαίδευσης	B	Υ	7.5
			Σύνολο	30

### Γ' Εξάμηνο Σπουδών

	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	Γ	Υ	30
--	----------------------------------	---	---	----

Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης (περιγραφή του τρόπου και των μέσων διδασκαλίας), μέρος της εκπαίδευσης μπορεί να πραγματοποιείται με εξ αποστάσεως διδασκαλία (έως το 35% των διδασκόμενων μαθημάτων).

#### **Χρονικός Προγραμματισμός Μαθημάτων**

Η έναρξη του χειμερινού εξαμήνου ορίζεται αρχές Οκτωβρίου και του εαρινού αντίστοιχα τέλη Φεβρουαρίου και διαρκεί δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τις εργάσιμες ημέρες σε απογευματινές ώρες ή Σάββατο ή/και Κυριακή (συμπυκνωμένα και εντατικά) προς διευκόλυνση των εργαζομένων μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Η διδασκαλία των μαθημάτων διενεργείται στην Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας ή σε πανεπιστημιακούς χώρους στα γεωγραφικά όρια της Περιφέρειας της Δυτικής Μακεδονίας.

Με πρόταση της Συνέλευσης μπορεί να γίνει τροποποίηση και ανακατανομή του προγράμματος των σπουδών.

### **Άρθρο 8** **Αξιολόγηση μεταπτυχιακών φοιτητών**

Η αξιολόγηση των φοιτητών για κάθε μάθημα γίνεται από τον διδάσκοντα με τον τρόπο που ο ίδιος έχει ορίσει πριν από την έναρξη των παραδόσεων (εξέταση/ εργασία/ ή και συνδυασμός αυτών). Η αξιολόγηση των επιδόσεών τους γίνεται με βάση την κλίμακα 1-10 (βάση το 5). Ο φοιτητής που αποτυγχάνει στις εξετάσεις μαθήματος/παράδοση εργασίας επαναλαμβάνει τη διαδικασία εξέτασης/παράδοσης εργασίας τον Σεπτέμβριο.

Αν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση του μαθήματος ή μαθημάτων, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ του Τμήματος, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκόντων (Άρθρο 34 παρ. 6).

Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων-γραπτών εργασιών στα μαθήματά τους το αργότερο σε τριάντα (30) ημέρες από την παράδοση εργασιών/διεξαγωγή εξετάσεων.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ανελλιπώς τις παραδόσεις και τις λοιπές δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Το όριο απουσιών που δικαιούται ο κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής είναι κατ' ανώτατο όριο το 1/3 των διδακτικών ωρών (13) σε κάθε μάθημα, άσχετα αν πρόκειται για απουσίες δικαιολογημένες ή αδικαιολόγητες. Για μεγαλύτερο αριθμό απουσιών η Σ.Ε. αποφασίζει την επανάληψη του μαθήματος ή τον αποκλεισμό του μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας από το Π.Μ.Σ.

### **Άρθρο 9** **Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία**

1. Σε όσα Π.Μ.Σ. προβλέπεται η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας, στις αρχές του Γ ή Δ' εξαμήνου και αφού έχει εξεταστεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποβάλλει αίτηση στη Συνέλευση του Τμήματος για την έγκριση θέματος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας προτείνοντας, κατόπιν συνεννοήσεως, επιβλέπων/ουσα καθηγητή/τρια. Η αίτηση συνοδεύεται από περίληψη της προτεινόμενης εργασίας. Ως επιβλέπων/ουσα ορίζεται το διδακτικό προσωπικό που έχει μερική ή εξ ολοκλήρου ανάθεση διδασκαλίας μαθήματος στο Π.Μ.Σ. Ο επιβλέπων/ουσα έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας της εργασίας, αν τηρούνται οι στόχοι και οι προδιαγραφές της έρευνας.
2. Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.
3. Η συγγραφή της διπλωματικής εργασίας δύναται να υποβάλλεται σε ξένη γλώσσα, κατόπιν συμφωνίας με τον Επιβλέποντα Καθηγητή και έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος.

4. Η αλλαγή του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι εφικτή σε διάστημα τριών (3) μηνών από την έγκρισή της, με απόφαση της Συνέλευσης, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντα καθηγητή. Η αλλαγή θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση λόγο για παράταση των παραπάνω προθεσμιών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος.
5. Η έκταση της διπλωματικής εργασίας ορίζεται από 20.000 μέχρι 25.000 λέξεις (βλ. Οδηγός συγγραφής διπλωματικής εργασίας). Με την ολοκλήρωση της συγγραφής της διπλωματικής εργασίας, την έγκριση και αποδοχή από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή ορίζεται σε χρονικά προσδιοριζόμενο διάστημα, η τελική αξιολόγηση που περιλαμβάνει προφορική ανάπτυξη του θέματος ενώπιον της τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.
6. Με την κατάθεση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ο φοιτητής/τρια φέρει την ευθύνη για τη συγγραφή της και είναι υπεύθυνος για την περίπτωση λογοκλοπής/ πλαγιαρισμού κλπ.  
Λογοκλοπή θεωρείται η εν μέρει ή εν όλω αντιγραφή ή χρησιμοποίηση στοιχείων εργασίας άλλου, δημοσιευμένης ή μη, χωρίς τη δέουσα ακριβή και σαφή αναφορά στη συγκεκριμένη πηγή, καθώς και η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του ίδιου του υποψηφίου, χωρίς σχετική ακριβή και σαφή αναφορά. Η λογοκλοπή αποτελεί σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα.  
Σε διαπιστωμένες περιπτώσεις λογοκλοπής, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή, η Συνέλευση μπορεί να αποφασίσει την οριστική διαγραφή του υποψηφίου από το Π.Μ.Σ.
7. Ο μέγιστος χρόνος για την υποβολή της Μ.Δ.Ε. είναι δέκα οκτώ (18) μήνες από την ημερομηνία έγκρισής της από τη Συνέλευση του Τμήματος. Σε ειδικές περιπτώσεις, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου/ης και έγκριση από τη Συνέλευση, ο χρόνος δύναται να παραταθεί έως ένα (1) εξάμηνο και σε κάθε περίπτωση δεν θα υπερβαίνει τον ανώτατο επιτρεπόμενο χρόνο περάτωσης των σπουδών.
8. Οι παρουσιάσεις των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών γίνονται προφορικά και δια ζώσης. Με την ολοκλήρωση της συγγραφής της διπλωματικής εργασίας και κατόπιν έγκρισης του επιβλέποντος καθηγητή, πραγματοποιείται εξέταση - παρουσίαση των διπλωματικών εργασιών, ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, στο τέλος των τριών εξεταστικών περιόδων (Φεβρουαρίου, Ιουνίου και Οκτωβρίου εκάστου έτους). Κατόπιν της έγκρισής της από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο της οικείας Σχολής και στο ΙΚΕΕ (Ιδρυματικό Καταθετήριο Επιστημονικών Εργασιών) του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (<https://dspace.uowm.gr/xmlui/>).
9. Ο γενικός βαθμός του Μ.Δ.Ε. στη δεκάβαθμη κλίμακα προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των βαθμών των επιμέρους μαθημάτων και της μεταπτυχιακής εργασίας (υπολογίζονται οι συντελεστές βαρύτητας).  
Η βαθμολογική κλίμακα που απονέμεται είναι: «Άριστα» (8,5-10), «Λίαν Καλώς» (6,5-8,49) και «Καλώς» (5-6,49).

## **Άρθρο 10** **Αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων**

Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται ή δύνανται να αξιολογήσουν το μάθημα σε ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο (διατίθεται στον ιστότοπο της ΜΟΔΙΠ του Π.Δ.Μ: <https://modip.uowm.gr/fe/>)

## **Άρθρο 11** **Υποτροφίες** **(άρθρο 35 και 45 του Ν.4485/2017)**

Το Π.Μ.Σ. με απόφαση της Συνέλευσης του τμήματος δύναται να χορηγεί υποτροφίες σε μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες με βάση ακαδημαϊκά, αντικειμενικά κριτήρια (π.χ. μέσος όρος βαθμολογίας προηγούμενου εξαμήνου κ.λ.π., αριστείας στον 1<sup>ο</sup>, ανταποδοτική, υποχρεώσεις φοιτητών κ.λ.π.).

## **Άρθρο 12** **Διδακτικό προσωπικό**

Η επιλογή του διδακτικού προσωπικού στο Π.Μ.Σ. ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Τα κριτήρια επιλογής των διδασκόντων είναι η συνάφεια της ειδικότητας, της εμπειρίας και του διδακτικού και ερευνητικού τους έργου με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Τη διδασκαλία των μαθημάτων στο Π.Μ.Σ. μπορούν να αναλαμβάνουν:

1. Καθηγητές και Λέκτορες του οικείου Τμήματος.
2. Μέλη της κατηγορίας Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.
3. Διδάσκοντες σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80 του οικείου Τμήματος.
4. Ομότιμα και Αφυπηρητήσαντα μέλη ΔΕΠ του οικείου Τμήματος μετά από απόφαση της Συνέλευσης και τεκμηριωμένη αιτιολόγηση (άρθρο 16 παρ. 8 του Ν.4009/2011, όπως ισχύει, και άρθρο 45, παρ. 1β του 4485/2017).
5. Με αιτιολογημένη απόφασή της η Συνέλευση του Τμήματος, έχοντας υπόψη σχετική εισήγηση της Σ.Ε., σε περίπτωση που δεν επαρκεί το διδακτικό προσωπικό των κατηγοριών που αναφέρονται παραπάνω, μπορεί να αναθέσει διδακτικό έργο σε μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου Α.Ε.Ι. ή να προσκαλέσει μέλη ΔΕΠ άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13 Α του Ν. 4310/2014 (Α' 258).
6. Με απόφασή της η Συνέλευση του Τμήματος, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή μπορεί να καλέσει ως επισκέπτες καταξιωμένους επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 36. Με απόφαση της Συνέλευσης μπορούν να προσλαμβάνονται διδάκτορες για την υποβοήθηση της διδασκαλίας των μαθημάτων και την πραγματοποίηση των ασκήσεων.

## **Άρθρο 13**

## Τελετουργικό αποφοίτησης

Το τελετουργικό αποφοίτησης ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

### Άρθρο 14

#### Παράλληλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες

Εκτός από τη διδασκαλία μαθημάτων, στη διάρκεια του Π.Μ.Σ. μπορεί να λαμβάνουν χώρα παράλληλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες, όπως διαλέξεις, διοργάνωση συνεδρίων, ημερίδων κ.ά. Για την παρακολούθηση των παράλληλων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του Π.Μ.Σ. χορηγείται βεβαίωση στους συμμετέχοντες.

### Άρθρο 15

#### Έσοδα- Οικονομική διαχείριση Π.Μ.Σ.

##### 1.1. Πηγές χρηματοδότησης Π.Μ.Σ.

- Τέλη φοίτησης των μεταπτυχιακών φοιτητών.
- Δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα.
- Πόροι από ερευνητικά προγράμματα.
- Πόροι από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών.
- Άλλες διαφανείς χρηματικές εισροές.

Τα τέλη φοίτησης του Π.Μ.Σ. για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ανέρχονται στο ποσό των 2.300 ευρώ, η δε καταβολή τους γίνεται σε τρεις δόσεις: η πρώτη κατά την εγγραφή στο Π.Μ.Σ. και οι λοιπές με την έναρξη των εξαμήνων σε ειδικό λογαριασμό της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου. Τα τέλη φοίτησης αξιοποιούνται για τις ανάγκες που ανακύπτουν καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του προγράμματος και όχι μόνο στο εξάμηνο στο οποίο αντιστοιχούν.

##### 1.2. Δαπάνες Λειτουργίας Π.Μ.Σ.

- Οι αμοιβές του διδακτικού προσωπικού, διδασκαλία και επίβλεψη διπλωματικών εργασιών.
- Αμοιβή για παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού. Το ύψος αυτής προσδιορίζεται από τη Συνέλευση και είναι συνάρτηση των οικονομικών του Π.Μ.Σ.
- Αμοιβή υποψηφίων διδασκόντων για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών και υποστηρικτικών-λειτουργικών δραστηριοτήτων του Π.Μ.Σ.
- Αμοιβές εξωτερικών συνεργατών του Π.Μ.Σ. για την υποστήριξη τόσο της λειτουργίας του (τηλεκπαίδευση-οικονομικά προγράμματος) Π.Μ.Σ., όσο και της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- Αμοιβή για διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.
- Αποζημίωση οδοιπορικών και φιλοξενία διδασκόντων και προσκεκλημένων εισηγητών και ομιλητών.
- Οικονομική κάλυψη της διοργάνωσης Ημερίδων, Σεμιναρίων, Συμποσίων, Συνεδρίων, Διεθνών Συνεδρίων με τη συμμετοχή επιστημόνων από την Ελλάδα και το Εξωτερικό.

- Οικονομική κάλυψη εκδοτικών δραστηριοτήτων (Πρακτικά Συνεδρίων, έντυπα προβολής και διαφήμισης του ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής», τιμητικές πλακέτες ή τιμητικοί τόμοι, επιστημονικά/διδασκτικά εγχειρίδια συναφή προς το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. κ.ά.).
- Αγορά βιβλίων, CD, CD-ROM, DVD και γενικότερα κατάλληλου έντυπου και ψηφιακού υλικού για τη σύσταση μικρής ειδικής βιβλιοθήκης που θα καλύπτει τις ιδιαίτερες ανάγκες του οικείου Π.Μ.Σ.
- Αγορά εκπαιδευτικού υλικού (συμπεριλαμβανομένων και ψυχομετρικών τεστ) για την υποστήριξη των μαθημάτων του Π.Μ.Σ.
- Χορηγίες (σε χρήματα ή σε εκπαιδευτικό υλικό) σε φορείς σχετικούς με το Π.Μ.Σ. (Πανεπιστημιακά τμήματα, Ινστιτούτα, Ιδρύματα κ.ά. που εδρεύουν και δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα ή στην Αλλοδαπή).
- Αγορά αναλωσίμων για τις ανάγκες της γραμματειακής υποστήριξης και της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- Αγορά υλικών και εξοπλισμού (Η/Υ κ.λπ.) για την ομαλή διεξαγωγή των μαθημάτων.
- Δαπάνες Γραμματειακής Υποστήριξης, επιμέλειας και υποστήριξης των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του Π.Μ.Σ.
- Συνδρομές σε επιστημονικά περιοδικά συναφή με το Π.Μ.Σ.
- Αποζημίωση συντονιστών για συμμετοχή σε συνέδρια σχετικά με τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το ΠΜΣ.

Για το διδακτικό προσωπικό και την αμοιβή διδασκόντων ισχύει ό,τι προβλέπεται στο άρθρο 36 του Ν 4485/2017 και στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Το ύψος όλων των ανωτέρω αποζημιώσεων καθορίζεται από Συνέλευση μετά από εισήγηση της Σ.Ε. λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών δυνατοτήτων του Π.Μ.Σ. Η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει κάθε τυχόν αναγκαία αναπροσαρμογή του ύψους των διδάκτρων, τον καθορισμό των αμοιβών των διδασκόντων και την αναπροσαρμογή αυτών.

#### **Άρθρο 16 Τροποποιήσεις κανονισμού**

Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού λειτουργίας του Π.Μ.Σ. μπορούν να τροποποιούνται, μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση, με απόφαση των αρμοδίων οργάνων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

#### **Άρθρο 17 Ρύθμιση άλλων θεμάτων**

Για όσα θέματα δεν προβλέπονται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών επιλαμβάνεται η Συνέλευση του Τμήματος.

**ΜΕΡΟΣ Β΄**  
**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ**

**Συνοπτική περιγραφή μαθημάτων**

**ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΑΥ1)**

Εισαγωγή στη διοίκηση της εκπαίδευσης – εννοιολογική προσέγγιση της διοίκησης της εκπαίδευσης – καθήκοντα του διοικητικού στελέχους – από τη ‘γενική’ στην εκπαιδευτική διοίκηση – η σχολική διοίκηση υπό το πρίσμα της συστημικής θεώρησης – χαρακτηριστικά γνωρίσματα της αποτελεσματικής διοίκησης. Η λειτουργία του σχεδιασμού / προγραμματισμού – έννοια και σημασία του σχεδιασμού / προγραμματισμού - βασικά στοιχεία του σχεδιασμού / προγραμματισμού – διοίκηση με αντικειμενικούς σκοπούς – σχεδιασμός / προγραμματισμός στην εκπαίδευση. Η λήψη αποφάσεων – εννοιολογική προσέγγιση του όρου απόφαση – είδη αποφάσεων – διαδικασία λήψης αποφάσεων – τρόποι βελτίωσης της ικανότητας λήψης αποτελεσματικών αποφάσεων – λήψη αποφάσεων στον τομέα της εκπαίδευσης. Η λειτουργία της οργάνωσης – η έννοια της ‘οργάνωσης’ – διάκριση οργανώσεων – οργανογράμματα – βασικά στοιχεία οργανωτικού σχεδιασμού – συστήματα οργανωτικής δομής – συγκέντρωση και αποκέντρωση εξουσίας – γραφειοκρατική μορφή οργάνωσης. Διεύθυνση και ηγεσία – έννοια και περιεχόμενο του όρου ‘διεύθυνση’ – έννοια και φύση της ηγεσίας – ηγετικά στελέχη (έννοια, ικανότητες, τρόποι επιλογής τους) – η λειτουργία της διεύθυνσης στο χώρο της εκπαίδευσης. Η λειτουργία του ελέγχου – έννοια και σπουδαιότητα του ελέγχου – η διαδικασία του ελέγχου – είδη ελέγχου – χαρακτηριστικά αποτελεσματικού συστήματος ελέγχου – ανθρώπινη αντίδραση κατά του ελέγχου – έλεγχος στο χώρο της εκπαίδευσης – αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου. Στελέχωση των σχολικών μονάδων – έννοια και σπουδαιότητα της στελέχωσης – η διαδικασία της στελέχωσης - η στελέχωση στο πεδίο του εκπαιδευτικού μας συστήματος – επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Εκπαιδευτικό δίκαιο – θεσμοί. Οικονομικά της εκπαίδευσης.



## **ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ – ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (ΑΥ2)**

Βασικές έννοιες έρευνας και στατιστικής. Βασικές έννοιες και στα στάδια μιας έρευνας. Μέθοδοι έρευνας. Ποιοτικές και ποσοτικές μέθοδοι. Η έρευνα με τη χρήση ερωτηματολογίου και τεστ. Μέθοδοι δειγματοληψίας. Παρουσίαση, ερμηνεία δεδομένων και διεξαγωγή συμπερασμάτων. Τρόποι παρουσίασης των αποτελεσμάτων μιας έρευνας. Εφαρμογές σε θέματα εκπαιδευτικής έρευνας. Κλίμακες μέτρησης. Είδη μεταβλητών. Περιγραφή ποιοτικών μεταβλητών. Πίνακες συχνότητας και σχετικών συχνότητων. Πίνακες διπλής εισόδου. Ραβδογράμματα. Κυκλικά διαγράμματα. Περιγραφή ποσοτικών μεταβλητών. Αριθμητικά περιγραφικά μέτρα. Ιστογράμματα. Στατιστική Συμπερασματολογία. Έλεγχοι υποθέσεων. Ο έλεγχος ανεξαρτησίας Χ<sup>2</sup>. Κανονική κατανομή. Έλεγχος για τη μέση τιμή ενός πληθυσμού. Έλεγχος για τις μέσες τιμές δυο πληθυσμών (δείγματα ανεξάρτητα). Έλεγχος για τη μέση τιμή δυο πληθυσμών (δείγματα εξαρτημένα). Ανάλυση διακύμανσης με έναν και δυο παράγοντες. Επαναλαμβανόμενες μετρήσεις. Παραμετρικές και μη παραμετρικές τεχνικές. Συσχέτιση δυο μεταβλητών. Εφαρμογές στην Εκπαιδευτική Έρευνα.

## **ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ – ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ (ΑΥ3)**

Φιλοσοφικό και εννοιολογικό υπόβαθρο της ποιοτικής έρευνας. Ερευνητική διαδικασία στην ποιοτική έρευνα. Δυσκολίες και όρια στην ερευνητική διαδικασία. Ποσοτική και ποιοτική έρευνα: μύθοι και πραγματικότητα στη διπολική και αντιθετική τους σχέση. Το ζήτημα της αξιοπιστίας στην έρευνα. Κριτική στις ποιοτικές έρευνες. Η έννοια της θεωρίας και ο ρόλος της στην ποιοτική έρευνα. Σχεδιασμός ποιοτικής έρευνας. Μορφές ποιοτικής έρευνας (εθνογραφική, μελέτη περίπτωσης, έρευνα δράσης, βιογραφική – αφηγήσεις ζωής). Τεχνικές έρευνας (παρατήρηση, συνέντευξη, ιστορίες ζωής). Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων. Κριτήρια αξιολόγησης ποιοτικής έρευνας. Παρουσίαση και κριτική ανάλυση μικρών ερευνητικών εργασιών.

## **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΑΥ4)**

Ηγεσία – Διοίκηση – Διαχείριση. Διερεύνηση των όρων. Διαφορές, επικαλύψεις, σχέσεις Εκπαιδευτική πολιτική και ηγεσία. Πρώιμες θεωρίες ηγεσίας – Ιστορική εξέλιξη. Οι βασικοί άξονες της ηγετικής συμπεριφοράς. Περιπτώσιακές (situational) προσεγγίσεις ηγεσίας. Ηγεσία για τη διδασκαλία (Instructional Leadership) – Ηγεσία για τη μάθηση (Leadership for Learning). Μετασχηματιστική Ηγεσία (Transformational Leadership). Κατανεμημένη ηγεσία (Distributed leadership). Ηγεσία για την κοινωνική δικαιοσύνη (Leadership for Social Justice) Οργανωσιακή Κουλτούρα και Οργανωσιακή Ικανότητα: Διερεύνηση των όρων. Ο ρόλος της Ηγεσίας στην Ανάπτυξη της Οργανωσιακής Ικανότητας. Τα σχολεία ως μανθάνοντες οργανισμοί. Αποτελεσματική Ηγεσία: Προσπάθεια συνθετικής και κριτικής αποτίμησης.

## **ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (BY1)**

Το μάθημα περιλαμβάνει θεωρητικά και ερευνητικά θέματα από την οργανωσιακή κοινωνική ψυχολογία, η οποία επικεντρώνεται στη μελέτη της υποκειμενικής εμπειρίας των συμμετεχόντων στις οργανωσιακές διαδικασίες (π.χ. ο τρόπος που γίνεται αντιληπτό ένα μέλος ως ηγέτης) ως κοινωνικές διαδικασίες, με ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα οργανωσιακής επικοινωνίας και ταυτότητας. Η συγκεκριμένη επικέντρωση αναδεικνύει τη σημαντική συμβολή της υποκειμενικής αντίληψης στη διαμόρφωση της συμμετοχής στις οργανωσιακές διαδικασίες (π.χ. ρυθμίζει την απόδοση σε ένα έργο). Επιπλέον, τα θέματα αυτά συσχετίζονται με ζητήματα που αφορούν την οργάνωση και τη διοίκηση της εκπαίδευσης, όπως η θεώρηση της σχολικής μονάδας από τους συμμετέχοντες ως οργανισμού με ορισμένους σκοπούς και διαδικασίες επίτευξής τους (π.χ. οι στόχοι του αναλυτικού προγράμματος), καθώς και διακριτούς και ιεραρχημένους ρόλους (π.χ. ο ρόλος του διευθυντή). Αναπτύσσεται η έννοια της κοινωνικής επιρροής (κοινωνικοί κανόνες, συμμόρφωση, υποταγή στην εξουσία, μειονοτική επιρροή-καινοτομία) αλλά και της ομάδας (η δυναμική των ομάδων, διαδικασίες, ρόλοι, αλληλεπίδραση, συνεργασία) ως τόπου συνάντησης του ατομικού με το κοινωνικό και το συμβολικό-φαντασιακό, ενώ γίνεται εννοιολογική προσέγγιση της δέσμευσης & της εμπλοκής (πώς απελευθερώνονται και αξιοποιούνται οι άνθρωποι μέσα σε έναν εκπαιδευτικό οργανισμό; γιατί οι άνθρωποι δεν δίνουν τον καλύτερό τους εαυτό; παράγοντες κινητοποίησης στη σχολική μονάδα, παρακίνηση και ενδυνάμωση, η δύναμη του οράματος). Τέλος, τονίζεται η καθοριστική συμβολή της επικοινωνίας και ιδιαίτερα η χρήση του γραπτού λόγου (π.χ. επίσημα έγγραφα) και του προφορικού (π.χ. συνεδριάσεις του συλλόγου διδασκόντων) στις σχολικές οργανωσιακές διαδικασίες.

## **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ (BY2)**

Η έννοια της αξιολόγησης – Μοντέλα Αξιολόγησης. Αξιολόγηση και διοίκηση οργανισμών - Αξιολόγηση στο Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Αξιολόγηση και Αποτελεσματικότητα - Ποιότητα της Εκπαίδευσης - Αξιολόγηση και Ολική Ποιότητα στην Εκπαίδευση. Ευρωπαϊκές Πολιτικές για την αξιολόγηση και την Ποιότητα στην Εκπαίδευση. Η Επίδραση της ΕΕ και άλλων Υπερεθνικών Οργανισμών. Το εκπαιδευτικό έργο: Ορισμοί, Οριοθέτηση και Περιεχόμενο. Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου. Ορισμοί, δείκτες και τιμές – στόχοι. μεθοδολογία Αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου. Αυτοαξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου. Ο ρόλος της εκπαιδευτικής μονάδας και του διευθυντή. Αξιολόγηση του έργου του εκπαιδευτικού. Στόχοι και περιορισμοί. Μεθοδολογία αξιολόγησης του έργου του εκπαιδευτικού. Η διεθνής πρακτική. Ιδεολογικές παραδοχές για την αξιολόγηση.

## **ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΣΧΟΛΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ (ΒΥ3)**

Εισαγωγή στην έννοια της καινοτομίας – Χαρακτηριστικά και τύποι καινοτομιών – Καινοτομία στην εκπαίδευση. Αναγκαιότητα καινοτομιών – παράγοντες και συνθήκες εισαγωγής καινοτομιών. Παράγοντες επιτυχούς και ανεπιτυχούς εισαγωγής καινοτομιών – σχεδιασμός και εφαρμογή καινοτομιών. Εκπαιδευτικό σύστημα και εισαγωγή καινοτομιών – Αρχές και αντιστάσεις. Ηγεσία, διεύθυνση σχολικής μονάδας και εισαγωγή καινοτομιών. Εκπαιδευτικός και εισαγωγή καινοτομιών – σχολική βελτίωση. Μαθητές και εισαγωγή καινοτομιών – σχολική βελτίωση. Αναλυτικά προγράμματα και εισαγωγή καινοτομιών – σχολική βελτίωση. Παραδείγματα εισαγωγής καινοτόμων προγραμμάτων στην εκπαίδευση διεθνώς. Νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση ως παράδειγμα καινοτομίας.

## **ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΩΝ ΤΠΕ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΒΥ4)**

Το μάθημα «Εφαρμογή των ΤΠΕ στη διοίκηση της εκπαίδευσης» μελετά τη σχέση των ΤΠΕ με τη διοίκηση εκπαιδευτικών μονάδων, αλλά και εκπαιδευτικών συστημάτων γενικότερα. Η διοίκηση στο επίπεδο αυτό παρουσιάζει αρκετές ομοιότητες, αλλά και σημαντικές διαφορές από τν αντίστοιχη στον επιχειρηματικό και οικονομικό κόσμο. Η συνθετότητα έγκειται στο συνδυασμό διοικητικής και εκπαιδευτικής επιστημονικής γνώσης, αλλά και στα πολλαπλά επίπεδα διοίκησης που υφίστανται στο εκπαιδευτικό σύστημα (από το επίπεδο της συνολικής εκπαιδευτικής πολιτικής μέχρι αυτό της διαχείρισης μιας σχολικής τάξης). Σκοπός του μαθήματος είναι η θεωρητική και πρακτική κατάρτιση των μεταπτυχιακών φοιτητών, μέσα από τη μελέτη της επιστημονικής θεωρίας και καλών πρακτικών από το διεθνή χώρο.

Το μάθημα μελετά διάφορες θεματικές ενότητες που αντιστοιχούν στα διάφορα επίπεδα διοίκησης. Αναλυτικότερα:

- ΤΠΕ και εκπαίδευση. Παιδαγωγικές προσεγγίσεις, σύγχρονες μορφές γραμματισμού, μοντέλα εκπαίδευσης, σχεδιασμός εκπαιδευτικής διαδικασίας, εφαρμογές, επιμόρφωση εκπαιδευτικών, μαθησιακά προφίλ, αναγνώριση στόχων, σύγκλιση ικανοτήτων.
- Το σχολείο ως μανθάνων οργανισμός και ο ρόλος των ΤΠΕ. Τεκμηρίωση της αναφοράς του σχολείου ως μανθάνων οργανισμό και η συμβολή των ΤΠΕ προς την κατεύθυνση αυτή. Τι και πως μαθαίνει ο οργανισμός αυτός;
- Πληροφοριακά συστήματα διοίκησης. Καλύπτει όλο το εύρος από τη διαχείριση του μαθητικού πληθυσμού σε επίπεδο τάξης μέχρι το στρατηγικό σχεδιασμό της διοίκησης σε επίπεδο σχολικής μονάδας - εκπαιδευτικού οργανισμού, αναλύοντας την έννοια του ΠΣΔ και τον αντίστοιχο κύκλο ζωής.
- Συστήματα λήψης αποφάσεων. Οι ορθές αποφάσεις στηρίζονται στη μελέτη δεδομένων και στο συσχετισμό τους με καθορισμένους στόχους. Παράλληλα, η διαδικασία λήψης αποφάσεων ακολουθεί δομές ιεραρχίας. Μελετάται η συμβολή των ΤΠΕ στη συστηματική καταγραφή και αξιοποίηση δεδομένων, αλλά και στην υποστήριξη των δομών

- Ο ρόλος του διαδικτύου. Το διαδίκτυο αξιοποιείται πλέον τόσο για την παροχή εκπαίδευσης, όσο και για την υποστήριξη διοικητικών δομών. Μελετώντας τις δυνατότητες θα διερευνηθούν και τα εργαλεία που παρέχει το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο. Πεδία όπως η επικοινωνία, η δικτύωση και η προβολή θα αναλυθούν.
- Learning Analytics and Knowledge. Πρόκειται για ένα σύγχρονο ερευνητικό πεδίο, το οποίο εστιάζει στην αναγνώριση μοτίβων ενεργειών ώστε να αξιοποιηθεί η συστηματική καταγραφή και ερμηνεία δεδομένων για την αποτελεσματική διαχείριση της μαθησιακής διαδικασίας, το στρατηγικό σχεδιασμό της μάθησης και τη λήψη αποφάσεων για τις διδακτικές προσεγγίσεις. Μελετάται το πεδίο και γίνεται αναγωγή σε επίπεδο διοίκησης της εκπαίδευσης, σε άμεσο συσχετισμό με προηγούμενες θεματικές ενότητες του μαθήματος.